

УРЯД ЗА ЗАГАЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ МОЛОДІ

Вашингтон, 16. серпня. — Не зважаючи на те, що ще минуло тижня президент Труман заявляв, що не хоче змінити теперішньої програми воєнної підготовки, секретар оборони Луї Джонсон, покликаючись на одобрення президента, вислав сьогодні листи до обох конгресових комісій збройних сил з домаганням, щоб Конгрес негайно приступив до обговорення закону про загальний військовий вишкіл молоді. Однак Джонсон заповів, що закон, навіть як буде ухвалений, увійде в життя тільки тоді, коли президент накаже його виконати. Це тому, що під теперішню пору збройні сили нації не мають доволі інструкторів на вишкіл.

АДВОКАТ ЗАСУДЖЕНИХ КОМУНІСТІВ ДОМАГАЄТЬСЯ НОВОГО ПЕРЕ- СЛУХАННЯ

Нью-Йорк. — У переддень покликання до суду 11 засуджених комуністичних провідників, щоб почути їхні аргументи, чому вони не мають бути відіслані до тюрми для відбуття кари, оборонці засуджених Абрахам Ізерман зголосив до суду петицію, щоб засуджених залишити даліше на волі і зарплатити це нове переслухання. Прохання на переслухання оперте на твердження адвоката, що в „законі є помилка, а крім того ми вважаємо, що він йде в розрід з устійливими конституційними засадами, висловленими в Харті Праг“. Даліше адвокат твердить, що засуд має політичний підклад і що це призводить третю війну.

ХАРЧІ ПОДОРОЖІЛИ ВДВОЄ ВІД ДРУГОЇ ВІЙНИ

Агенція Юнайтед Прес передала розсліду над ціною харчів, щоб бути готовою на випадок контролю ціни і пакування. При цій нагоді можна було прослідити, що ціни харчів подвоїлися в деяких випадках, хоча контроль ціни за введення контролю підчас другої світової війни. Найвище пішла вгору ціна від 12 квітня 1941 р., коли през. Рузвельт покликав до життя Бюро Адміністрації Цін. Для прикладу подають ціни: кави, яка тоді коштувала 25.1 цент на фунті, — тепер 81.7; вепрове м'ясо (чупс) тоді 27.1 — тепер 80.1; барани, пачка 5 фунтів, тоді 12.6, — тепер 22.7; молоко, кварта, 12.9 — тепер 19.6; масло 42.4 тепер 67.7 і т. д.

Мексиканці вдоволені з нового амбасадора, О'Даяера. Його знає багато мексиканців, що відвідували Нью-Йорк.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ 150,000 НАЛІК ПІДЧАС НАПАДУ НА НЬО ЙОРК

Нью-Йорк. — Місто мусить бути готове заопікуватися 150,000 жертвами, які можуть зазнати каліцтва підчас нападу атомової бомби, як це виявив комісар шпиталів д-р Маркус Д. Коґел. Жаклива вістка, однак не безнадійна, сказав доктор. Труднощі полягають в тому, що на випадок нещастя міські шпиталі будуть порозбивані, отже не буде де примістити раних. Тому таке нещастя не треба числити не за місцеве, а за загальнокравське в цьому місті. Під час нападу уряди й громади з усіх сторін. Однак громадяни Нью-Йорку мусять бути витреновані на таку необхідність. На це повинні пам'ятати самі родили й шукати місця, де вони могли б дістати лекції для готовності в біді.

ПАЛАТА УХВАЛИЛА УЗГІДНЕ- НИЙ БИЛ ПРО СУСПІЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон, 16. серпня. — Палата репрезентантів 374 голосами проти 1 ухвалила „пересипаний“ законопроект суспільного забезпечення, відкинувши в останній хвилині поправки, яких домагався президент Труман вже після узгодження законопроектів обох палат на конференції. Обопартійний законопроект підносить старечу пенсію пересічно на 90 відсотків і допускат до системи суспільного забезпечення нових 10,000,000 робітників. Тому, що це компромісний законопроект, ухвалений на конференції з сенаторами, є надія, що його ухвалить негайно повний сенат. Одиний голос спротиву в палаті віддав конгресмен Джон В. Бирнес з Висконзину, який домагався відкидання проекту ще раз до конференції для поправок. У порівнянні з першим Актом Суспільного Забезпечення з 1935 р. новий законопроект іде далеко вперед і містить 30 різноманітних змін. Праця над основною переріркою закону тривала цілий рік.

В АМЕРИЦІ

Гарячу погоду на найближчих 30 днів заповідає бюро погоди в Нью-Йорку. Кажуть, що температура буде понад-нормальною до половини вересня в більшій частині Стейтс.
41 робітників покинули працю в Боммер Компані в Брукліні на знак протесту проти затрутування комуністами. Ним є зять Ізраїля Амігера, кол. комуністичного кандидата на губернатора Нью-Йорку.
О'Даяер з другим посадовим місцем Нью-Йорку, що зрештою заставив його в 1935 р. О'Даяер на підписався амбасадором до Мексика.
Концерт латинського хору, який приїхав з Європи, заповіднений на 1 жовтня в Карнегі Голл, в Нью-Йорку. Буде співають при грі латинського національного інструменту.
Еліота Рузвельта процесу його адвокат, з Пугітсі, Н. Е. за не-закладчені адвокатські гонорарі. Сума виносить понад 30,000 дол.

З. Д. А., БРИТАНІЯ І КАНАДА СТАНДАРІЗУЮТЬ ФЛОТИ

Вашингтон, 16. серпня. — Експерти воєнних флотів Америки, Британії й Канади перевели розмови над стандартизацією всіх фаз у веденні морської війни. Щоб це досягнути, треба перевести стандартизацію й об'єднання самих воєнних флотів, як це було вже рішене на нарадах політичних представників усіх трьох країн. Морські експерти мають тепер підготувати технічну угоду щодо флотів, а це забере доволі часу. Об'єднання флотів в одну спільну одиницю для діяння на підставі Північно-атлантичного Пакту є частиною створення оборонної сили вільного світу. Завданням об'єднаної воєнної флотії згаданих трьох потуг буде забезпечити морський шлях з Європи до Америки. Для досягнення такої цілі треба мати готові засоби до поборювання ворожих субмарин; втримати морські повітряні операції; подумати про закладання підводних мін; втримати комунікації; мати прибережні сторожі.



Мр. ВІНСЕНТ ІМПЕЛІТЕРІ, Президент Морської Раді Нью-Йорку, що перебрало управління його найбільшого міста в світі з днем 1-го вересня, як дотеперішній посадовик. М. О'Даяер, президент, приймаючи призначення на пост амбасадора до Мексико. Мр. Імпелітері відомий українській громад. в Нью-Йорку з його виступів на українських імпрезах. М. І., сестра його жінки є замужня за українцем.

Воєнна сила такої об'єднаної армії буде така, якої досі світ не міг бачити. Якщо б об'єднання трьох флотів було переведене з кінцем другої війни на такий лад, як задумано тепер, така морська сила обіймала б 1,600 великих кораблів, а до того безкочу кількість менших судів; 37 воєнних кораблів, яких 150 літаючих і перевозних кораблів та понад 650 військовиків.

На нараді голов воєнних штабів усіх 12 держав з Атлантичного Пакту, яка триває три дні, рішено вдатися осторожно „кожній нації, яка має на меті якість пільги для експанзії“. При цій нагоді обговорено положення в Кореї і наслідки, які можна отримати за собою корейська війна.

МІР З ЯПОНІЄЮ ВНЕ БЛИЗЬКИЙ

ЗДА готові проголосити свою політику супроти Японії і мир з цією країною. Під натиском поліції у Кореї департамент стейту приспівує переговори для закінчення окремого миру з Японією в як найближчий майбутності. Упродовж одного або двох тижнів мають бути сформульовані зазначені постанови, після того як їх остаточно одобрить Краєва Рада Безпеки. Ця рада є поставлена на висоті кабінетної ради. Вона між ін. має за обов'язок з'ясувати деякі військові питання і вказати на права, які Америка повинна застерегти собі в Японії.

ЕТЛІ ВІДКИНУВ ДОМАГАННЯ ЧОР- ЧИЛА ЩОДО НАГЛОЇ СЕСІЇ ПАРЛЯМЕНТУ

Лондон, 17. серпня. — Уряд британського прем'єра Етлі — проголосив вчора, що сесія парламенту почнеться в дні 12-го вересня, як це вже було повідомлено раніше. Комунікат видано негайно після конференції Етлі з опозиційними лідерами: Вінстоном Черчилем та Ентоні Іденом з Консервативної партії, та Клементом Дейвисом, ліберальним лідером. — Наряди відбулися в резиденції прем'єра на Давнінг Стріт і в висліді очікувала найбільша досі громада людей, яка в таких випадках звичайно збирається. Опозиційні лідери в окремому листі до прем'єра домагалися майже безпосереднього скликання парламенту і прем'єр запросив їх до свого уряду, щоб вони висловили прихильні та подальші оправдані мотиви такого домагання. Видно, що опозиційні аргументи не мали досить переконливої сили, як їх відкинуто.

ІНТЕНЗИВНА ПІДГОТОВКА ДО ЮВІЛЕЮ У.Н.К. В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк, 17. серпня. — Об'єднаний Комітет Українського Конгресового Комітету. 3 Національних Організацій міста Нью-Йорку, як теж організації метрополітальної округи, вже від тепер роблять інтензивну підготовку до вшанування 10-ліття існування Українського Конгресового Комітету. З тої нагоди, як відомо, відбудеться в дні 1-го жовтня урочиста Ювілейна Академія в репрезентативній залі Карнегі Голл. В програмі Академії, —



ПРИЗНАЮЧИ ПРАВО ІЗДИ швидкий американський військовий пацерний машини, цей корейський солдани зі своїм волом і возом спокійно держитися правого боку. Ті часи, коли тубільці і їх авіра-та панцюгалися рухливих здобутків техніки, минули вже давно і безворотно.

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТИНАСТУП НА РІЦІ НАКТОНГ

АМЕРИКАНЦІ ВІДСТУПИЛИ З ЧІНДЖУ, ПЕРЕКИДУЮЧИ
МОРОСЬКУ ПІХОТУ НА ЦЕНТРАЛЬНИЙ ФРОНТ

Токіо, 17. серпня. — З'єднання американської піхоти і морської піхоти, при сильній підтримці авіації, почали сьогодні вранці свій другий в цій війні наступ на фронті ріки Нактонг. Американський наступ почався в районі Чангйонг біля Йонг-сам і не цілих 24 години після того, як сильні з'єднання супротивника типу В-29 скинули 880 тонн бомб на просторі 26 квадратних миль на західному березі Нактонг, де ворог був сконцентрував свої сили до власного генерального наступу. Після бомбардування, що згідно з твердженнями розвідки спричинило страшне спустошення у ворожих рядах, деяка кількість ворожих воїнів переправилася через ріку Нактонг в районі п'яти миль на північ від міста Вейган, що його знов здобули американці. — Рівночасно повідомлено, що безпосередньо перед теперішнім американським наступом, американське командування рішило залишити здобутий терен в попередньому наступі на південному фронті та відклякати свої війська з району Чінджу даліше на захід, вириваючи фронтову лінію на ріці Нактонг. Головні сили морської піхоти, що брали участь в попередньому наступі і здобули терен, були перекинуті на центральний фронт і вже беруть участь в новому наступі. На фронті в районі Чінджу американські війська відступили 20 миль на захід. Новий американський наступ почався в год 8-ми рані і після короткого часу відділ морської піхоти вже були здобули в заплелих боях важливу стратегічну височину. На цьому мостовому причілку, де почався американський наступ, має бути



Ділянка фронту на лінії ріки Нактонг, де почався другий в цій війні американський наступ. Тоді, як з'єднання Першої Кавалерійської Дивізії протиснули червоних з міста Вейган (1), американські супротивники В-29 скинули туди бомб терен на східному березі ріки (2), де червоні сконцентрували около 60,000 військ до генерального наступу на Тагу.

ти сконцентровано около 10,000 ворожих воїнів. В цілому районі червоні мають около 60,000 воїнів. На інших фронтах докидано до містечка Чонг-Зі східного фронту повідомлено, що третя південно-корейська дивізія, що була оточена ворогом на північ від зайнятого ним порту Поганг, була евакуйована морем, під сильним прикриттям морських і авіаційних збройних сил.

АЛІАНТИ РОЗГЛЯНУТЬ СПРАВУ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАХІДНО- НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІЦІЇ

Бонн, Німеччина, 17. серпня. — Події в Кореї та загострення міжнародної кризи вплинули на становище західних альянтів щодо німецьких вимог в справі західно-німецької федеральної поліції. Канцлер Аденауер вже від деякого часу домагався дозволу на створення окремої федеральної поліційної сили, крім кравських поліційних відділів, яка була б до розпорядження федерального уряду в Бонні. В останньому, вони не скривають зміни своїх думок під цим оглядом, що Німеччина повинна мати кращу внутрішню охорону, ніж її має тепер.

ОБОРОНА, БЕЗПЕКА І ДОБРОБУТ — ГОЛОВНИМИ ЦІЛЯМИ ЄВРОПИ

Страсбург, Франція, 17. серпня. — Об'єднані в Дорадчій Асамблеї Європейської Ради державні мужі і парламентаристи 15 європейських держав обмірковують тут способи і засоби для здійснення трьох головних цілей європейських країн: оборони, безпеки і добробуту. Асамблея сама, як це виходить з її назви, має тільки дорадчий голос тоді як рішення може видавати Комітет Міністрів, зложений з міністрів закордонних справ заінтересованих країн. Проте пропозиції Асамблеї, відповідно оформлені і обгрунтовані, можуть стати напрямними в політиці урядів поєднаних країн. На порядку Дорадчої Асамблеї, згідно з Дорадчою Асамблеєю, є тепер такі найважливіші справи: 1. Створення однієї європейської армії під одним європейським командуванням для оборони під час війни і безпеки під час миру; 2. Підтримка плану Шумана щодо об'єднання європейської важкої промисловості та зв'язання її власне з Європейською Радою; 3. Окремий міжнародний договір для гарантії основних людських прав членів Європейської Ради та створення Трибуналу, що має би владу перевести ці закони в життя; 4. Спільна програма для забезпечення повного zatrudнення в усіх країнах. Наряди в усіх цих справах продовжуватимуться в найближчому тижні.

В СВІТІ

Нові урядові кризи заповідає-ся в Греції і Фінляндії.
1,044 голандських воїнів вже зголосились добровільно до боротьби проти комуністичної агресії в Кореї.
Совєти звільнили трьох даль-ших іранських воїнів, схоплених з-вог часу в прикордонній сутичці. Цими „жестами“ Москва намагає-ся прихилити собі іранську олію перед торговельними переговорами між обома країнами, що мають по-чатися в наступному тижні.
Китайські більшовицькі знову повідомляють про „успішну“ акцію проти „націоналістичних і контр-революційних бандитів“, яких згід-но з їх попередніми повідомленнями, по-перше — вже давно було розби-то, по-друге, яких там взагалі ні-коли не було.
Американський суд в Німеччи-ні засудив на дев'ять років ув'яз-нення одну чеську красуню, дока-завши їй винну шпигунства.
Східно-німецькі більшовицькі в Берліні звільнили після вісімох го-дин арешту двох британських офі-церів, що під час прогулянки на ко-лясках заблукали в совєтський сек-тор.
Новий прем'єр Болгарії, Фоліс, виступив сьогодні вперше перед парламентом зі своєю політичною програмою.
В АМЕРИЦІ

СВОВОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Можна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕЦЕПТА СТАССЕНА

Один з передових громадян цієї країни, визначний лідер Республіканської партії, колишній її кандидат на президента Злучених Держав і тепер президент Пенсильванського університету, Герольд Е. Стассен, виступив з новою рецептою рятунку Злучених Держав і вільного світу перед більшовицькою загрозою: на будь-який черговий удар Кремля або його сателітів відповісти прямим ударом на Москву.

Думки Стассена, висловлені в його радіопромові до народу в дні 15-го серпня, закінчуються в таких головних твердженнях: "... ми повинні встановити з неомисливою чіткістю, що коли б комуністичні лідери справді зачали третю світову війну актом агресії, виконаною їх сателітами або маріонетками, ми і наші союзники в Об'єднаних Націях думаємо закінчити її, в слушний час, проти самого Кремля..." Свої думки Стассен ілюстрував таким прикладом: "Дядько Сем є в боротьбі світовим чемпіоном, якщо він стоїть на ногах, розуміє необхідність боротьби і коли він є до неї приготований. Ми не можемо дозволити розбити Дядька Сема пальцем за пальцем, рукою за рукою в початкових бійках, до яких він не приготований. Якщо вперть, безпощадна акція інших робить світову війну неминучою, приготований, насторожений і мудрий Дядько Сем мусить виринути відразу до головної битви..."

Навколо цих тверджень оберталися інші думки Стассена, як щодо закордонної, так і внутрішньої політики. Звичайно, Стассен, як республіканець та ще й напередодні виборчої кампанії, гостро критикував демократичну адміністрацію та її закордонну і домашню політику в теперішній кризі. Вважаючи політику уряду, "неймовірно збаламученою і безпорадною", що "послаблене наше власне поготівля і скріплює совєтське становище", Стассен зробив одну конкретну пропозицію: Конгрес, а не президент, повинен подбати, щоб Об'єднані Нації прилучилися до такого американського проголошення: за кожну атаку в Індонезію, Бурмі, Греції, Туреччині, Німеччині, Австрії і донебуть інде буде відповідальний Кремль і кожний такий напад означає, що "війна прийде до Москви, на Уралі і на Україну".

Це є рецепт Стассена. Він виразно застерігає, що він є проти об'явлених Совєтам превентивної війни. Він хоче тільки, щоб Совєти знали, що будь-який дальший напад незалежно де він наступив би, означатиме війну проти Кремля.

В теперішньому курсі американської політики думки Стассена навряд чи можна б вважати революційними. Звичайно, йому, як приватному громадянину, приходить до формулювати свої думки дещо легше, ніж людині на відповідальному державному пості. Та це не важке. Важливе, що Стассен, як цілком певно й багато інших американських лідерів, все це поповнює одну кардинальну помилку, яка в обставинах могла б бути причиною катастрофи.

Масмо на думці той "український аргумент", що його вжив Стассен в цілком іншому розумінні, ніж цього вимагали б інтереси Америки. В боротьбі бо проти совєтської агресії Америка і Об'єднані Нації не мають потреби "принести війну в Україну", бо ця війна, найбільш жертвенна і героїчна, ведеться там від тої хвилини, коли поверх 30 років тому на українську землю вступила нога московського більшовика. Під час другої світової війни Сталін і його кліка майже з радістю закликали німецьку війну в Україну, в переконанні, що вона допоможе їм зліквідувати перманентну для них українську війну. Але відомо що сталося.

Покаранням Кремля за його теперішні, колишні і майбутні злочини проти людства буде об'явлення не війни, але миру Україні, що допоможе повалити Кремль і погребати під ним злочинних агресорів. Цей мир Україні, що буде перемогою миру в світі, може принести тільки всебічна допомога українському визвольному рухові.

Промислова сила Америки

Департамент торгівлі оприлюднює, що кількість промислової продукції і вартість послуг за другий квартал ц. р. дає підставу до заключення, що ця продукція досягне в кінці року вартість 270 біліонів доларів. У порівнянні з продукцією за попередній квартал вона представляє зрост на сім біліонів. Перед півроком през. Труман заявив, що з кінцем найближчої п'ятирічки вартість продукції дійде до 300 біліонів, а голова Ради Президентських Дорадників твердить, що вона дійде до 350 біліонів в 1955 р.

Якщо взяти під увагу дотеперішні видатки країни, то треба признати, що ці цифри вказують на квітучий економічний стан країни, який не дає причини побоюватися кризи. Зіставлення цифр в департаменті торгівлі зроблено ще заки в Кореї вибухла війна, отже їх треба вважати за "нормальні", тобто за такі, які трапляються в звичайних, мирних часах. Коли приходить війна, продукцію не завжди можна міряти грошевою вартістю, бо війна має свої вимоги, без огляду на фінансові засоби.

На ці цифри звертає увагу закордонний світ, бо Америка є джерелом фінансових чи матеріальних цінностей для того світу, який не опинився поза залізною заслоною. Тому, що Америка стоїть у провідній змаганні волелюбних націй, вони покладають свої надії на американську фінансову силу, не вважаючи на глобальну політичну й фінансову кризу. У теперішній кризі часто моральна сила як осіб, так і націй залежить від фінансової спроможності виконати якісь наміри, отже матеріальні сили Америки приносяться до піднесення її моральної вартості в очах її союзників і це кріпить їх довіру до Америки.

Фінансова сила Америки не опирається на діяльність уряду чи урядових підприємств, яких тут обмаль. Вона опирається радше на діяльність й продуктивний спростування приватних підприємств. Самі тепер підприємства, які мають свої осередки або заступництва в Нью Йорку, застанаються над своїми власними фінансами й людською силою, якщо йдеться про їхню спроможність виконати замовлення уряду в часі промислової мобілізації. Промислова діяльність мірється не так самими грошовими засобами, як спосібністю людей, які ведуть підприємства або працюють в них як робоча сила. Коли б не було вишколених і талановитих

індивідів на всіх місцях продукції, в такому випадку уряд не міг би рахувати на здійснення планів.

Щоб запевнити уряд, що країна під цим оглядом є в першорядній стані, провідники дев'яти провідних промислових за спонукою Краевого Товариства Виробників, оприлюднили 14 серпня по радіо заяви, що вони готові до співпраці з урядом під час промислової мобілізації. Це були продуценти в таких ділянках: харчовій, деревній, сталевій, ткацькій, машинобудівній, нафтовій та хемічній, електричній і гумовій, як теж представники публічної служби.

Промисловці стверджували, що американська продукція знаходиться в кращій стані ніж перед вибухом війни в 1941 р. і такий звіт вислано до В. Стюарта Саймінгтона, голови Краевої Ради Ресурсів. Окремо ще вислали до президента Трумана запевнення представники фільмової продукції, що вони будуть співпрацювати з урядом, щоб при допомозі фільмів підтримати населення морально в наші кризи.

Іван Кедрин.

Роздвоєння особовости

Цей термін із науки психології. Спроможність відчувати роздвоєння в деяких моментах роздвоєння настільки, що на це роздвоєння людина у дві істоти. Але нас тут наука психології не цікавить. Нас цікавить громадська явище "роздвоєної особовости". На жаль, воно виступає у шоденній практиці дуже часто. У простому житті смертників воно й називається просто: забірванням або кривдством. Ми назвали його "по-вченому", бо воно виступає у таких шутдерних формах, що й вимагає шутдерної назви. Наприклад:

Виступає добродій в імені якоїсь організації, говорить, договориється; на другий раз приходить і заявляє: "Із тим, що я минулого разу сказав, я далі погоджуюся, але тільки як приватна особа, бо як делегат моєї організації, я виконуючи постанову Президії, мушу заступати інший погляд". Або: Де в гурті розмова про таку-то справу; присутній громадянин ремствує і обурюється. Йому кажу: Ти знаєш що справу, напавши про неї правду. Він моментально мовкне, а коли згодом дійсно забирає у даній справі прилюдно голос — пи-

Ідеалістично настроєні європейці, звичайно, критикують Америку за її матеріалізм, закидаючи американцям, що вони вартість своєї праці й усієї діяльності міряють тільки доларами. Такий самий погляд панував і серед населення на Далекому Сході, в Азії. Однак, коли ось тепер в Америці перебуває велика японська делегація, щоб студіювати всебічно американське життя, одна жінка-делегатка, пані Ясугане Сона, сказала перед газетними репортерами в Каліфорнії:

"Ви вислали до нас свою машинишу цивілізацію. А тепер вишліть нам ще свій духовний і моральний ідеалізм".

Допомога Америки для країн з Плану Маршала і забезпечення фінансової підтримки для озброєння країн з Атлантичного Пакту — це були признаки фінансової готовності. Однак блискуче рішення піти на допомогу Південній Кореї з американським військом іменем Організації Об'єднаних Націй, щоб зупинити агресію світового комунізму, це вже не справа громадян, а признака вищого ідеалізму, хоч він у своєму діянні мусить мати теж і фінансову підставу.

Ще зовсім щось інше, як недавно казав. Або: Є поважний громадянин, у приватній зустрічі мила, культурна людина, розумна, толерантна, виразила супроти других критична до себе. Коли ж сиділа за стіл і напильне до газети — мусить обов'язково когось колупати, вилаяти і проявляти яскравий брак виразливості і толеранції. Або: Обурюється громадянин на партійницьку гризню і розпорощення. Приходить спроба впорядкування відносин бодай на одному малому відтинку. Га, відразу кричить проти такого зговорення. Приватно — то далі почує слово признання "за", але публічно, "проти". Засідають люди, приналежні до двох організацій (неоднієї із нас належить до 10-ти). Показується, що такі-то присутні, будучи членами одної організації, а "за" справу, що стоїть на денному порядку, але як члени другої організації вони висловлюються "проти".

Всі наведені приклади взяті з дійсності. Це дуже неприємна дійсність, бо не знаєте, з ким маєте діло: котра з "роздвоєних" істот є правдивою і з котрою маєте рахуватися? Коли маєте знайомого,

Совєтське мовознавство

Нещодавно московська "Правда" відкрила на своїх сторінках дискусію в справі совєтського мовознавства. Забивав у ній голос цілий ряд найчільніших совєтських мовознавців. Виступав зі своєю статтею і сам Сталін. Ця дискусія для нас надзвичайно цікава. По перше, вона відкрила цілі совєтського мовознавства цілої політики. А по друге, вона виявила вартість і характер совєтських мовознавців. Отож варто знайомити читача коротко з цією дискусією.

До виступу в ній Сталіна панували в питаннях совєтського мовознавства виключно і всебічно (арекчевіський режим!) погляди акад. Н. Я. Марра (вже покійного) та його учнів. Марр і його учні були в питаннях совєтського мовознавства просто диктаторами. Дійшло до того, що совєтських учених, які мали сміливість сумніватися в ученні акад. Марра, усували зі становищ в університетах чи академіях СССР, які вони займали а на їх місця покликували однодумців Марра.

Чого вчив акад. Н. Я. Марр? Про це можемо говорити тільки як найкоротше. Акад. Н. Я. Марр виявив у багатьох своїх працях по мовознавству, схему розвитку мов, побудовану по принципу піраміди, поставленою основою й низу. Після його теорії першості було багато мов, яких дальший розвиток полягав на їх зближенні шляхом скрещу-

вання. Це зближення мов повинно закінчитися появою єдиної світової мови. Розуміється, теорія пірамідально зближення мов Марра, розрахована на всі часи й народи, не вірна. Проте прикладна до Східної Європи, яку заселяють москалі, українці й білорусини, не позбавлена якоїсь цілі: асиміляції українців і білорусинів у користь москалів.

Дуже важливі погляди Марра на московську мову. В боротьбі з буржуазним націоналізмом Марр усвідомлював підкреслював і національні основи московської мови та її зв'язок із іншими мовами СССР. Між московською мовою та мовами багатьох народів Союзу наявна історична спільність. Генетично вони переплітаються в попередній стадії розвитку.

На ґрунті економічної спільності заініційовано зв'язок московської, української і білоруської мов. Не має ніяких основ, на думку Марра, заперечувати спорідненість цих мов. До чого веде це спорідненість це отвертше як Марр виявили редактори "Русско-українського словаря", пишучи про українську мову: "Походження з одного з сід основанських коренів, відбиваючи й закріплюючи вічну дружбу та братський зв'язок московського й українського народів, їхні мови впродовж віків розвивалися у взаємному зв'язку та єдності". (Докінчення на ст. 3)

який вишає собаки на своєму верхньому, а в очі тому зверхнікові говорить зовсім непотрібно, "з власної пильності", всякі підслесливі слова, то так його і характеризують: малохарактерний лизун. Є і білі люди, які за "дубом" за миску сочевиці, без котрої вони проте не могли б собі дати ради (таке у них бодай переконання), — кривлять душою, наломлюються поведінкою, словами, а згодом і поглядами. У таких випадках винуваті ще більше ті, які свідомо ламають їх характери, у залежності екзистенцію людей цілком від себе, своєї долі чи злої волі. Відомо, що головна в тоталітарних режимах ламавання душ є масовий явище, бо належить просто до суспільної системи. Люди, що кривлять душою, рятуючи себе і свою рідню просто від фізичного загину, заслужують навіть на виправдання, бо це люди бідні, калічені психічно, як усі, що живуть під тиском морально-го і фізичного терору. Але там, де цього терору нема, де людина може бути собою, де ніхто нікого не силуює говорити чужими словами, бо коли ти не хочеш, не погоджуєшся, то маєш змогу зберегти своє "я" хоч би не забіраючи зовсім слова чи відходячи на бік, — проявляючи себе в таких вольних обставинах не вольною людиною з двома обличчями — це річ невинна.

Бо навіть людина має говорити одно туди, друге там? Хто примушує її висловлювати приватно інший погляд, ані ж його висловлює прилюдно? Хто примушує її належати до двох організацій, коли вони не є настільки співзвучні, щоб можна поводитись і виступати одностайно та не дезорієнтувати людей довкола, які не знають, до котрої шувляди її кинути, до котрої кишені тієї самої камі-

— Не твоє діло! Христися і співай: "Святий Боже!"

— "Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний помилуй нас!"

зольки всадити! Вже в античному світі був відомий бог Янус з двома обличчями. Це була велика мудрість творців і виконавців античної культури, які в такий образований спосіб персоналізували дволичність. Янусіаство у громадському житті є річчю недопустимістю. Коли воно осоружне в житті приватному, то роби́ть моральне спустошення у прилюдному. І кожна окрема одиниця і кожний зорганізований гурт повинен мати ясне і тільки одне обличчя. Будь-який або такий — але завжди тільки один. Німці, нарід із найбільшим нахилом до філософії, викували термін "ціла людина". Така людина не може бути внутрі роздвоєна. Ані несвідомо, ані тим паче з вирахування. Несвідомо роздвоєні люди не є ще самі впорядковані; вони ще самі не знають чого хочуть, їх світогляд хаотичний, їх теорії баламутні, тому вони попадають міжмисті у суперечності. Розмова з ними дуже важка, хоч би вони були порядні й ідеальні. Люди "роздвоєні" свідоми, на змисл, це порода ще багато гірша. Хоч вони самі вважають себе інколи добрими "тактиками" і впевняють, що простими шляхами годі дійти до цілі, проте ніякі теорії і ніякі штучки не заступають їм найціннішої прикмети людини — характеру.

Це буде велике свято і всі українські справи наче автоматично впорядкуються, коли щезнуть з громадського життя ділячі з "роздвоєною особовістю" і коли активну участь в ньому будуть брати тільки "цілі люди": з твердим характером і з тими самими поглядами на буденні і неділю, люди, які завжди будуть чесні з собою і чесні з друзями. Але маємо враження, що до такого св'ята нам ще досить далеко.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ



Іван Керницький.

БЕЗЖУРНІ ЛІТА

8)

А воно зразу стало ясне, що котяча череда розповилася на два табори: табір домашніх і зайшлих котів. Домашні коти з самого початку зайняли ворожу поставу до зайдів. І не дивота: зайди в кореші підінали їхні життєві інтереси. Вони пожирали крім своїх ще й їхні порції, витісняли їх з м'яких та вигідних лежовищ і взагалі стали вести себе, як дома: Зудар висів у повітрі і він спалахнув у коротці, такі на наших очах:

Після кількох відокремлених сутічок та перепалок по кутках, та сям то там, дійшло до генеральної офензивної автономії, які об'єднаними силами наперли на зайдів. Вже в першій війсьній суматосі домашні коти трохи не роздерли на шматки сіро-буре коте-

ня, якого тут же, на полі бою, з надмирною перестрахоу трапилася одна, дуже неприємна, і ще менше пахоча пригода... Знявся пекельний вереск, що його було чути аж до фабрики Меркурія! Бій зав'язався короткий, але жорстокий, і він закінчився блискучою перемогою домашнього табору. Розгромлені зайди — покусані, обдрані, з ошмалатини вухами, відв'язуючись від ворога, розбили в кухонному вікні шибу і тією дорогою пробігли на волю. Тільки ми їх вже і бачили...

...Не треба й казати, що ця неочікувана подія була для мого пана інструктора ненавчальною катастрофою. Вона грим з ясного неба. Вона підкосила його немов сокирою, зім'яла, згнобила, знівечила, сповівряла та морально

знищила!

— Пропало! Все пропало! — трохи не заплакав мій пан інструктор, звалившись на "Недокинутий симфонію". — А на темське котяче кодро, скільки воно мене здоров'я коштує! Ба, коли б не лише здоров'я, а скільки грошей! — І все на пропало: чотири гаді витікати, а три свої осталися, мов на глум. Скажи тепер Михайле, чур мій вірний, чи не виїшли ми на скінчених дурнів?

V.

Щось тиждень, чи два після цієї пригоди пан Макс ходив неначе строений. А вже найвірнішим показником поганого настрою в мого пана інструктора був його вовчий апетит... Бо в нього все виходило не так, як у людей: звичайно буває, що коли хто має якусь журбу, чи клопіт, тоді тріпотить сон і апетит; а мій пан інструктор навпаки: чим більше журився — тим краще висиплявся, а вже з'їсти міг тоді, хоч би коня з копитами.

Аж тут, одного разу, дуже

мене здивували та непомірно зацікавили загадочні приготування, що їх пан Макс поробив у нашій кімнаті. Не знавши навіщо повиняв з покою до кухні всі наші "меблі": "Недокинутий симфонію", століка, інваліда, розколотане крісло, це, а навіть моє розкладане ліжко. Однею кімнатою в кімнаті заслонив коцом, щільно припилюючи його цв'яшками до стіни. Черідку пані Евдокії, що саме заживала після обіднього відпочинку, насильно розбудив із солодкої дрімоти та перегнав із кухні до покою. Двері до кухні замкнув на ключ, включив електричне світло. Десь Бог його знає звідки витягнув дивовижний струмент — ніто шевський потягач, ні то поясок загострювач бритви, в кожному разі бути поласкотаним по спині таким струментом — аж ніяк не належало до особливої насолоди.

Після тих приготувань мій пан інструктор своїм звичаєм виголосив до котусів пані Евдокії коротку доповідь:

— Лежні! Трутні! Дармоїди!

як ніколи в житті я не був, так і тепер не є прихильником насильства і терору. Тому я вас ніколи не бив, не мотлював, ніколи не вживав до вас фізичної переваги. Та тепер так доведеться!... Справа бо стоїть на вістрі ножа: або я, або ви з хати! Бо тут уже входять в гру мої ідеологічні переконання. Я є кість-від-кості, плоть-від-плоти дитина нашої вольової і динамічної епохи, я — стоїть відсоткової принципіальності та безкомпромисовий хлоп і на гнилу утуду з вами не підру. Раз сказав, що здихаюся вас із хати, то на такий ідеологічний платформи я мушу стояти до кінця. Я гадаю, що ви, як інтелегентні тварини, зрозумієте мене, пошануйте мої погляди та не будете дивуватися, коли я вас практично записую з головними основами вольового світогляду. А тепер Михайле, чуро мій вірний, (це вже пішло до мене) христися та співай в голос: "Святий Боже, Святий Кріпкий..."

— Ойой, — а то навіщо?

ОНО

IT IS NOT DONE...

Коли повнозрілий народ, у своїх безпросвітних днях, шукає ясних, тріумфальних моментів, то це природна річ. Але коли одиноким успіх притомлює до повний тріумф — то це небезпечний об'яв, який однієї днини болоче вилізе другим боком.

Скільки разів ми заторкуємо валуєвський присуд смерті українському народові, ми безпримітно говоримо тріумфальним тоном перемоги. І поет, філософ, журналіст, чи доповідач святої академії — кожний легко докаже, що присуд царського поспіха Валуса з-перед кількадесяти літ дістав у лоб; що його тотальне заперечення українства („не було, не і бути не може“) стрінулося з тотальною відсічю і повною перемогою нашого народу.

Якби цей гігантський українсько-російський змаг відбувся тільки на границі цих двох народів, ми і справді могли б говорити про нашу повну моральну перемогу. Життя бо показало, що „всупереч забороні української мови в письменстві й установах, всупереч дикій русифікації українського міста й села, всупереч усім переслідуванням і гоненням — наш народ“ (під російським забором) зберіг свою національну окремішність, розбудував свою культуру й нестримно крокує до відвоювання здобутої в 1918 рр. державної незалежності.

На жаль, ми надто часто забуваємо, що крім цього, сусідського гриця, є ще велике грище міжнародної політики. Ми хибно уявляємо, що коли ми знаємо про світ, то світ так же само знає про нас. А що воно не так, це ми стверджуємо, скільки разів з нашою справою виходимо на широке грище міжнародної політики. За кожною такою спробою виявляється, що світ або нічого про нас не знає, або рахує нас... москалями. Два маркіантні факти: навіть після наших визвольних змагань 18 рр. англієць Ллойд Джордж не знав, чого ми шукаємо в „іспанській провінції Галіції“ (іспанська Галіція йому була відома — Галіція „не була“), а з канцелярії американського президента сухо заявляли, що в них Україна — частина Росії. Кажемо: навіть після визвольних змагань — ба навіть священний доказ зброї, крові й життя не вистачає, коли справі раніше непомістили дороги научні докази історичної правди й історичної необхідності тієї справи.

Тоді, після невдачі 18 рр., ми з поразки зробили багато корисних висновків, але про найважливіший забули. Ми не зрозуміли, що переможене на рідних землях валуєвське „не було, не і бути не може“ — в широкому світі вільно далі живе й далі ним шкодить. Ми пірнули всецільно в боротьбу за фізичне самозбереження й внутрішнє зростання. Нам знову хибно видалося, що наша „сучасна праця й боротьба та визвольні змагання вистачає, щоб світ сам зацікавився нами й вивчив українське питання. Тимчасом світ для таких був, є й буде заридний: він вільно відстає готувати товар, допома. Такий товар подавали... наші вороги: Далекозорі наші люди ту й там видавали якусь

ПОГОНЯ ЗА СОВЕТСЬКИМ ВИНВНИКОМ У ВІДНІ

Відень, 17. серпня. — Австрійська поліція веде інтензивні пошукування за советським офіцером, що мав вбити двох советських воєнків, здезертирував з армії, вкрав авто, мотоцикл і ровер та ширить переполох серед населення.

УКРАЇНЦІ В РУМУНІЇ

Щойно тепер і перший раз за 5 років по закінченні війни, ми можемо подати деякі хоч і невиснажливі — інформації про життя українців в Румунії. Ці інформації черпаємо з трьох джерел: з розповідей румунських утікачів, з советської преси і з газети „Новий вік“, яка друкується в Румунії українською мовою.

„На території румунської народної республіки“, пише советський журнал українською мовою „Сучасне і майбутнє“, „ось уже кілька століть живуть українці, які втекли від феодально-кріпосницького гніту шляхетської Польщі з Поділля й Галичини в середині ХІІІ ст. У першій половині ХІХ ст. до них приєдналися учасники народних повстань, ті, що коваліє від переслідувань польсько-шляхетської адміністрації. Сюди ж утекли учасники гайдамацьких загонів. Переселення українців у Добруджу й Молдавію тривало й в другій половині ХІХ ст. Після зруйнування Нової Січі на Дніпрі (1775 р.) в дельті Дунаю створилась т. зв. Задунайська Січ, яка проіснувала до 1828 р.“

„В низов'ях Дунаю виникло міцне ядро українського населення, яке поповнювалось за рахунок українських кріпаків, що втікали сюди з російської імперії і, головним, з Вуковини та Польщі. Українське населення у той час відрізнялося

Советське мовознавство

(Докладніше зі сторони 2-ої)

На думку, нарешті Марра так зв. „національна мова“ не існує. Є тільки мова класів. А класова мова є надбудовою матеріальної (економічної) бази.

Ці погляди Марра до виступу Сталіна, впродовж яких 30-ти років, були вспаніні. Зі статтю Сталіна п. з. „Відносно марксизму в мовознавстві“ („Правда“, 20. VI. 1950 р.), статтю безумовно цікаво, варто нам зазнати.

На питання „вірно воно, що мова є надбудовою над базою“ відповідає він: „ні, не вірно“.

Мова, каже він, різниться основно від надбудови. Мову зародила не ця чи інша база, стара база чи нова, серед даного суспільства; мова зародилася всім ходом історії суспільства та історії баз впродовж віків. Вона створилася не будьякою клясою, а всім суспільством, всіми класами суспільства, зусиллями соток поколінь. Тимто створена вона як одна для всього суспільства й спільна для всіх його членів.

Бази мінялися та ліквідувалися. Мова — навпаки. Вона є продуктом цілого ряду епох, впродовж яких вона формувалася, збагачувалася, розвивалася. І вона підлягала тільки невеликим змінам.

Від часу смерті Пушкіна минуло більш як сто років. За цей час ліквідувалися в Росії феодальний і капіталістичний лад і повстав соціалістичний (або більшовицький) лад. Однак мова Пушкіна за цей час мало що змінилася.

На питання „вірно воно, що мова була завжди клясовою мовою, такою вона залишається і що єдиної для суспільства нескласової мови немає?“ Сталін відповідає: „ні, не вірно“.

В первісному суспільстві, в якому не було класів, не могло бути й мови про клясову мову.

Що ж до дальшого розвитку від родових мов до племінних, від племінних мов до мов народів і національних, то скрізь, на всіх етапах розвитку, мова як засіб зносин людей в суспільстві, була спільна й одна для суспільства. Вона обслуговувала членів суспільства незалежно від їх соціального становища. Національні мови є не кля-

сифікації народної республіки“, друкованій у першому номері „Нового віку“, змальовується становище української національної меншини до приходу советської армії. Це становище, за словами газети, виглядало так: „Українське робітничє населення повністю відчувало на своїй власній шкурі політику експлуатації. Не було шкіл, де діти могли б вчитися на рідній мові, в сільських управліннях (примаріях) та інших установах повітів, заселених українцями, були наліплені афиші, що суворо забороняли говорити рідною мовою. Молоді українці призначалися до найтяжівших робіт, були використані, призначували на румунізацію...“

І так далі, по лінії трафаретних советських писань про сусідні несоветські держави. Зате, як відзначає ця ж газета, „жити стало краще й веселіше“ по приході советських військ та встановленні комуністичного режиму. Нова влада, як пише газета, відразу приступила до „розкуркулювання багатіїв“, а „українське бідняцьке селянство отримало земельні наділи“.

В області 92 початкові і одна середня школа з українською мовою навчання. В місті Сігеї відкритися педагогічний ліцей і педагогічне училище, які підготовляють учителів для українських шкіл. Представники українського населення отримали вільний доступ до державного апарату, в управлінні націоналізованими підприємствами.

Вся культурна діяльність се-

ми. Ці імперії не тільки не мали, але й не могли мати єдиної для імперії і зрозумілої для всіх членів імперії мови. Вони були конгломератом племен і народів, які жили своїми життями і мали свої мови. Інакше з сучасними імперіями. СССР є новочасною імперією, в якій живуть і розвиваються народи з їхніми мовами, але московська є панівною і об'єднує всі народи до єдності.

Що цим хотів сказати Сталін, маючи на увазі Советську імперію і мову панівних у ній москалів, не трудно здогадатися.

В ученнях Н. Я. Марра, на думку Сталіна, є цілий ряд промахів, помилок, невироблених проблем і тверджень. Найгірше те, що Н. Я. Марр силкується бути марксистом. В дійсності він тільки його вульгаризатор. Він вніс в мовознавство неправильну й немарксистську формулу щодо мови, вважаючи її надбудовою бази. Не можна на ґрунті неправильної формули розвивати советське мовознавство.

Такі зауваження Сталіна. Як же ж на його зарагували найвидніші советські мовознавці, які як, відомо, до опублікування статті Сталіна всецільно йшли в хвості учення акад. Н. Я. Марра?

Розуміється, всі вони (Н. Сауранбаєв, доктор філологічних наук і дійсний член Академії Наук Казахської ССР; акад. В. Віноградов і проф. С. Толястов, член Інституту етнографії Академії Наук СССР; акад. С. Обнорський; проф. Н. Яковлев, доктор філологічних наук; акад. І. Мешаніков; проф. Н. Ченюков, московський державний університет; проф. Л. Булаховський, дійсний член Академії Наук української ССР член-кореспондент Академії Наук СССР; акад. В. Шимарева; проф. Е. Галкіна-Федорук, моск. державний університет; проф. Г. Церетелі дійсний член Акаде-

ред українського населення повністю залежить від централі АРЛЮС у Бухаресті. Заходами цієї організації в українських селищах організовано філіали й гуртки АРЛЮС. „Новий вік“ нарікає, що ці гуртки спромоглися згуртувати навколо себе не більше як 25% населення. За посередництвом філіалів українського населення постачають „численні і різноманітні видання, які приходять з УССР, і ті, що їх друкують в Румунії українською мовою“. Зрештою, розсилання літератури дається лише від 1949 р. Як виходить із статистичних даних, за перші 4 місяці 1949 року українським сільським філіалам АРЛЮС було розіслано 5.729 книг, 1.437 журналів, 7.638 газет, які розповідають про „щасливе і замове життя в батьківщині соціалізму — СССР“.

Побіч ліквідації „відсталості“, найважливішим завданням „Нового віку“ є „рішуче подолання опору куркульських елементів у селі, цього клясового ворога, котрий націоналістичними маневрами під фальшивим маскою національної єдності пробує розповсюдити різні слухи і брехні, затроювати свідомість українських робітничих мас“. Газета закликає українське населення „з усією рішучістю боротися за зміцнення братерської співпраці між усіма трудящими, за любов до Румунської народної республіки, любов до СССР — визволителя і великого приятеля нашої країни.“ Журнал „Сучасне і майбутнє“ про газету пише, що вона „подасть серйозну ідею і практичну допомогу в дальшому трудовому і культурному піднесенні українського насе-

УКРАЇНЦІ В КАНАДІ
КУК підтримує вербувальну акцію Канади

На засіданні Ради Комітету Українців Канади 28 липня прийнято низку резолюцій в справі міжнародного положення з одобренням становища О. Н. в справі інтервенції в Кореї. У зв'язку з недавньо зареєстрованою вербувальною акцією добровольців у Канаді до всіх трьох родів зброї КУК апелює до українського населення в Канаді активно її підтримувати. Слід подбати, щоб якнайбільше число українців, спосібних до військової служби, зголосилося у належних вербувальних комісіях.

Збірка на ювілейний дар о. С. В. Савчука

Ініціативний Ювілейний Комітет, що створився з весною у Вінніпегу для вшанування 30-літньої праці о. С. В. Савчука, висловлює подяку жертводавцям, які склали \$3, 206.20 на ювілейний дар для нього. Збірку вручено ювілейній під час бенкету в його честь 26 липня. Ювілят це діяч в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді. Він належить до уряду КУК.

Лення Румунської народної республіки.

В матеріалах, нажалі, ніде нема ніякої згадки про кількість українського населення на території Румунії. З цифрових даних про розіслані пропагандистські советські матеріали вивикає, що число їх дорівнює числу пересічного району СС-

Цікавий факт, що в 4 роки по „визволенні“, в 1949 році, советська влада раптом зацікавилася українською меншиною в Румунії. Цей факт нашоюхує на два різні здогади. По-перше, дуже можливо, що українське населення по румунському боці, навіть і при комуністичній владі, з селянським успіхом могло плекати своє національне життя і тим створювало небезпеку „провокації“ щодо недалеких районів УССР. Це й привело більшовиків на думку протиставити небезпечі, покласти руку на українців. По-друге, не виключено, що за певний час совети захочуть зголосити свої претензії до ще одного класичної території, яка тепер залишається під румунською владою. На той випадок вони підтримують українське — хай тільки формою — культурне життя нащадків давніх козаків і гайдамаків.

(Подав В. Гаврилук)
(Українська Думка)

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА
КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Парохія Св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.

— влаштує —

В НЕДІЛЮ, 27. СЕРПНЯ 1950 Р.
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В ПАРКУ

Увага! — Newark — New York — Увага!
Прощу брати "146 Morristown" бос. Коло банку у Випані висісти — тут чекають о год 1, 2, 3, пополудні наші авта шановних гостей.

(Політичне плаття огол.) (Політичне плаття огол.)

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ 14-тої Округи в Брукліні з гордістю і приємністю підтримує РУДОЛФА ЗІМЕРМЕНА на демократичного лідера і ВІКТОРА Л. АНФУЗО на конгресмена. Ми закликаємо кожного американсько-українського демократа допомогти нам зібрати для них обох якнайбільше голосів. Голосно число 2 і 10 на балоті. АНФУЗО с число 2 і ЗІМЕРМЕН ч. 10. Вони оба є випробованими нашими приятелями і приятелями нашої округи. 16 років управління опозиції принесло нам багато розчарувань і огорчень. Українців не признавано в політичному житті. Ми, разом з іншими членами нашої громади, намарно домагалися публичних поліпшень. ЗІМЕРМЕН і АНФУЗО прирікають нам їх, разом з визнанням нашої національності.

МИ ВІРИМО В НИХ І ДОВІРЯЄМО ІМ. МИ НЕ ВІРИМО ЇХ ПРОТИВНИКАМ. НАСТАВ ЧАС НА ЗМІНУ

ХАН КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТ ПРИЙДЕ ВІДДАТИ СВОЙ ГОЛОС В ПРАВИБОРАХ У ВІВТОРОК, ДНЯ 22. СЕРПНЯ 1950, між годинами 8 і 10 пополудні, та зазначити свій значок „х“ в перегорідці для чисел 2 і 10.

ГОЛОСУЙТЕ НА КОНГРЕСМЕНА

2 VICTOR L. ANFUSO

І НА ЧЛЕНА СТЕНТОВОГО КОМІТЕТУ

10 RUDOLPH ZIMMERMAN

УВАГА! ГАРТФОРД І ОКОЛИЦЯ!

ВІДЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ В ГАРТФОРДІ
запрошує всіх українських громадян на останній в сезоні

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 20. СЕРПНЯ 1950 Р.

о годні 2-11 пополудні.
в НІМЕЦЬКІМ ПАРКУ, EAST HARTFORD, FORBES STS.
(з Гартфорду іхати босом Glastonbury до стації 26.)
Добрий оркестр до танців. Вуфет і напівна забезпечені.
Програма цікава для дітей, молоді і старших. — Виграшки, лопаті, риби, спільні, товариські забави, пошта і інше.
В СЛУП 50 ЦЕНТІВ (для дітей безплатно.)
Увага: Приїжджати босом до стації 28 наїх представників відвезуть карами до парку а вечером назад до боса. Для гостей з власними карами від стації 26 вздовж дороги до парку розміщені до-рогокази.
Увага.

ПРИЯТЕЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТИНИ ПРИЙДІТЬ НА ВЕЛИКИЙ ПОПИС ДІТЕЙ

з нагоди офіційного закінчення вакаційної оселі
О.О.Василія у Вавилоні, який відбудеться
в 3-тій годні пополудні

В НЕДІЛЮ, 20. СЕРПНЯ (AUG. 20) 1950

В ГАЛІ ВАКАЦІЙНОЇ ОСЕЛІ.

Родичі, прийдіть по своїх дітей!

Заряд Оселі О.О.Василія у Вавилоні.

Annual Picnic

sponsored by the
UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF ST. SOPHIA
AT THE ROYAL GARDENS

990 E. Hazelwood Avenue, Rahway, N. J.

Sunday, August 20th, 1950

First Bus Leaves Church Hall, 39 W. 22nd St., at 11 a.m.

Last Bust at 12 Noon.

Admission To Park (including tax) 65 cents.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Демократична молодь організується.

6 серпня в Шкаго відбулися величаві установчі збори демократичної молоді. На збори прибуло біля сто осіб молоді і старшого громадянства, яке соціалізується з демократичною молоддю.

Збори відкрив п. Анатолій Лупко.

П. Анатолій Усенко зачитав обіжничку від Централі ОДУМ, після чого розгорнулася доисторична дискусія, в якій присутні численно взяли участь. Першим говорив проф. Ю. Степовий. Він щиро і сердечно привітав зібраних і висловив глибоке задоволення з приводу повстання такої молодечої організації. Промовця багато говорив про завдання демократичної молоді, зокрема про плекання кращих демократичних традицій наших великих попередників; закликав молодь беззаперечно підтримувати Українську Національну Радку та її Виконавчий Орган, як єдиний представник волі укр. народу та єдиний спадкоємець Директорії УНР по смерті с. п. Головного Отамана С. Петлюри. Другим з черги виступив поет Олександр Рав, що також блискуче висвітлював перед зібраними неопітимі скарби нашої

минушини, на якій наша молодість мусить виховуватися і яким наслідувати. Потім говорив п. В'юк Галина про славу минуле Спільноти Української Молоді на підсоветській Україні, що до 1929 років і закарнала плекати ті бойові традиції наших старших земляків, що загинули в катівнях НКВД та далекому Сибіру. Крім згаданих панів говорили ще п. п. Доценко, Рак, В'юк, Дідик і інші.

По дискусії збори затвердили статут ОДУМ і обрали керівні органи організації. На голову Управи обрано п. Лупка Олександра. Збори закінчилися у великому піднесенні. Предсідник на заклучення закликав старше громадянство допомогти нашій молоді в розгортанні культурно-освітньої і виховної праці. Збори закінчилися відспіванням українського гімну.

Федір Ганнівський

КОРЕЙЦІ В КИЄВІ

Щоб підсилити акцію «в об'єднанні Корей», совети спровадили делегацію «дітей мистецтв героїчної корейської народно-демократичної республіки» у складі 103 людей. Делегація найперше прибула до Москви, потім відвідала Ленінград, а згодом приїхала до Києва. У Києві корейці дали три концерти — перший з-поміж них відбувся 8. 7. в театрі ім Шевченка. Місцеві газети відзначили, що «трудящі Києва тепло зустріли посланців корейського народу, який самовіддано бореться за свободу і незалежність».

ПОВІДОМЛЕННЯ

Український Технічно-Господарський Інститут. Представництво в ЗДА, оцим повідомляє і запрошує Українське Громадянство прийняти участь в панахиді і академії присвяченій в сороковий день світлій пам'яті Покійного Інженера Архитектора Сергія Прокоповича Тимошенка, бувшого Ректора і Професора Української Господарської Академії і Українського Інституту, дійсного члена Української Вільної Академії Наук в ЗДА, Члена Товариства Українських Інженерів в ЗДА і багатьох інших інституцій.

У влаштованню панахиди і академії приймають участь: Українська Вільна Академія Наук в ЗДА, Українське Наукове Товариство імені Т. Шевченка в ЗДА, Товариство Українських Інженерів в ЗДА, Український Літературно-Мистецький Клуб в Нью-Йорку, Об'єднання б. Вояків Українських Армії в ЗДА та Українська Студентська Громада в ЗДА.

ПРОГРАМА:

Панахида відбудеться в Українській Православній Церкві — 334 Ст. 14 Стріт, Нью-Йорк, в неділю, дня 20-го серпня після служби Божої по 12 годині.

Академія відбудеться після панахиди під тією самою адресою у великій залі Української Православної Церкви. Вступ вільний. — Проситися громадянство про чисельну участь.

Комітет.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

Український Ювілер ІВАН СЯРЧИНСЬКИЙ

мас на продаж всякого роду годинники як мужські так і жіночі. У нього можна дістати різноманітні перстені і шлюбні обручки, столове срібло, а також тризуби в дуже гарному виконанні. Ціна дуже приступна, а для нових іммігрантів спеціальні полегшення. Адреса:

ІВАН СЯРЧИНСЬКИЙ
2928 Poplar St., Philadelphia 30, Pa.
Tel. ST. 2-7602.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з советської преси)

КАМПАНІЯ МИРУ

В перших днях липня комуністична адміністрація в Україні розгорнула т. зв. «акцію миру». В межах цієї акції в усіх фабриках, колгоспах, кооперативах, школах тощо відбулися віча зі збиранням підписів під стокогоською відозвою. Всюди виголосовували стандартні промови пор. «СССР як волею миру та демократії у світі», на стінах висували відповідні транспаренти і плакати. Впродовж кількох днів ударної кампанії в цілому ССР зібрано 56 міль. підписів...

До «кампанії миру» долучено ще й іншу кампанію — протесту проти «агресії американського уряду проти Корей». У пресі і на вічах кидано кличі: «Руки геть від Корей», «Відстоїмо наше щастя, наше майбутнє», «Приборкати палів війни», «Український народ голодує за мир» і т. д. «Люди всіх професій — робітники і службовці, інженери і техніки, учні і студенти таврують ганьбою американських палів війни, які роблять замах на незалежність корейського народу. В своїх виступах вимагають негайного виводу американських військ з Корей і припинення воєнних дій проти корейського народу», — писалося в пресових повідомленнях, які змалювали «казноні» настрої на вічах. Нема сумніву, справжні в астрії робітників, селян і службовців були дещо інші, які, що їх подавано.

Нові іммігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКОМІТету кораблем «Дженерал Тейлор» до порту в Нью-Йорку дня 22-го серпня:

Древницька Євгенія; Гаврилюк Панас, Агафія; Литвиненко Олександр; Пашків Тит, Марія; Людмила; Перхач Євген; Вігун Микола, Михайлина, Марта, Андрій, Ярослав, Христина; Булак Анастасія, Марта, Олег, Богдан; Кришталович Домінік; Музика Василь, Марія, Ірина, Ярослав, Євген; Павличин Стефанія; Пікулицький Катерина, Станіслав; Пліхтук Юрко; Рибчук Богдан, Марія, Віра; Станчук Лука, Катерина, Стефан, Роман; Томків Теодор, Бутрей Анна; Дзюбинський Михайло, Марія, Мирослав, Лю бомир; Федорко Дмитро; Лозинський Михайло, Євген; Музичин Петро, Марія, Віра, Павло, Михайло.

«Лис пронохас все.
— «THE FOX», P.O. Box 394,
Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острій довічний недуга чоловіків і жінок. Шкідливий X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісний година: Понеділок від 10 ранно до 6:45 вечір. В суботу від 10 ранно до 1. понод. В неділю закрито.

ХІРОПРАКТИКА для здоров'я

ВАСИЛЬ БОРАК
Хіропрактик
Школи Пальмера.

1 W. 34th St., New York 1, N. Y.
Cor. 5th Ave., Room 711
Mon. Wed. Fri. Only 2 to 8 p.m.
WI. 7-8590 Nervemeter



АМЕРИКАНСЬКИЙ ТАНК, не зважаючи на бездоріжжя терен корейських височин ані на ворожі кулі, промочує американськими військами шлях вперед в другому великому протиставі, який почався на ліній ріки Нактонг для попередження ворожого генерального наступу.

ТРАНСПОРТИ ДО КОРЕЇ

Кораблі Злучених Держав перевезли до 40,000 війська, 500,000 тонн військового вантажу і 200,000 барилек нафти на Далекий Схід від часу, коли почалася війна в Корей. Це виявлено на пресовій конференції в Пентагоні. Там довідалися кореспонденти ще таке: 85 відсотків людей і матеріалів перевезла Військова Служба Морського Транспорту. Решта перевезено воєнними кораблями або підводними, які осталися під командою повітряних сил. Самими повітряними підводними перевезено 2,000 людей і 200 тон найважливішого вантажу.

Висилка пенісильни для вжитку польових шпиталів у Корей тепер так налагоджена, що вона приходить на місце призначення впродовж чотирьох днів від її надання. Це пізнали по першій посылці, яку закупила команда армії в флоту в числі 105,000,000 одиниць від Шенлі Лабораторій, в Нью-Йорку. Ці припаси вислано з фабрики в Лоренсбург, Інд. у віддалі 7,000 миль від побережжя. Сила теперішньої дози пенісильни зросла вдасетеро від часу її винаходу в 1944 р. Загальна її продукція виносить 17 трильйонів одиниць на місяць. В одній дозі знаходиться 4,000,000 одиниць.

МОЛОТОВ І МАО ДОГОВОРІЛИСЬ В СПРАВІ КОРЕЇ
Гонг Конг, 17. серпня. — В поінформованих колах тут зазначають, що советський заступник прем'єра, В'ячеслав Молотов, що від деякого часу перебуває на Далекому Сході, мав договори з китайським комуністичним диктатором — Мао-Це-Тунгом в Пейпінгу щодо Корей. Згідно з цим договором, Китай мав би послати до Корей 150,000 своїх військ, якщо б поїди на фронті загрожували червоним силам. Советський Союз зі свого боку зобов'язується забезпечити ці нові комуністичні орди всіма родами зброї.

ПЕРЕДТЕРМІНОВО ЗВІЛЬНИЛИ 8 ЗАСУДЖЕНИХ НАЦИСТІВ

Франкфурт, Німеччина, 17. серпня. — Адлянтські власті звільнили передтерміново сім новизначених нацистів, засуджених на кару ув'язнення за воєнні злочини. Їх звільнено на підставі нового закону, що передбачує полегшення у відбаванні кари, якщо поведінка засудженого є бездоганна. З ув'язнення звільнені: Фрідріх Флік, ставлений магнат гітлерівського Райху, Отто Дітріх, шеф гітлерівської преси, Ріхард Вальтер Дарре, гітлерівський міністер сільського господарства, і прохачування та п'ятьох «менших риб».

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ



Заходіть або пишіть по українські і другі рекорди. Вислано рекорди по цілому світі. Пишіть по каталог.

FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue
Dept. "U"
CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СЕНТРАЛІА, ПА. — Бр. св. Арх. Микола, від. 90, подає до відомо, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. серпня зараз по Співаній Службі Вояків. Кожен член має заплатити свою належність, а зокрема пригадується, що члени, які отримують «Свободу» мають платити 20 ц. місячно більше ніж доплата. Член, що не заплатить, наразку себе на суспензю, бо не виконує конвенційної ухвали. 3. Волчанський, предс.; С. Дудун, кас.; І. Чела, секр.

САВТНОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відомо всім місцевим і позамісцевим членам і членам, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 20. серпня точно в годині 4. пополуноді, в галі У. Н. Дому під ч. 279 Кінгс Гайвей Вест. Є важні справи до полагодження, тому проситися всіх членів прийти на ці збори і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд.

НЬО-ЙОРК, Н. Й. — Тов. «Свобода», від. 194, повідомляє членів, що чергові місячні збори відбудуться в суботу, 9-го вересня, о годині 6. вечером в доміці товариства під ч. 12 Ст. Маркс Плейс (8. вул.) коло 32 Avenue. З уваги на те, що в місяці серпні ч. р. зборів не буде, щоб облегшити членам виплату внесків до УНСоюзу, фінансовий секретар цього відділу буде приймати гроші в дні 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 серпня ч. р. від 12 до 11 до 3 понод., в мешканні під ч. 740 Е. 9. вул. між Ав. С і Д. Прохасмо всіх наших членів, що це не заплатили внесків, щоб вони це кожен зробили в ці два дні, бо заплата з внесками швидко в першу чергу самим членам. Водночас прохасмо виплатити також доплату на орган «Свобода», бо вона, згідно зі статуту і ухвалою останньої конвенції, є обов'язковою. В дні 9. вересня ч. р. на годину скорше перед зборами товариства, відбудуться засідання управи товариства, на яке запрошуємо всіх членів управи. Призбиралося чимало важких справ до вирішення, тому прохасмо про обов'язкову присутність. І. Падох, предс.; В. Нікіфорук, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗУ!

ХВОРІ НА ШЛУНОК
ЗНАЮТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ В НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТИ (HYPERACIDITY)
ЗЛАГДНЕННЯ ТЕРПІТЬ — ЗАМІТНИЙ ЗАСІВ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жаживої рідкої запальної шлунка, добуваються сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, захищене якимого патентом, називається SUBTANIL і воно приносить полегшення майже безпосередньо після того, як дістанеться до шлунка. Воно діє як магнет, абсорбуючи та неутралізуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми: неугасли, відчували жахливі болі в наслідок газів, згаги, блонання та інших познач надмірної кислотності, потверджують тепер помітну полегшу після уживання SUBTANIL. Лікарство продася з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офіртуру, читачі цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижній ціні. Треба лише вислати це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. A-294, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 28, N. Y. і дістанете дві \$3 пакети за \$5, отже \$1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть поточарів при підборі.

Гал. _____
Адреса _____
Місто _____
Стейт _____

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКАМИ 11-ЦЯТИ МІЛЬЙОНОВОГО МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посиласмо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, петитції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країв.
ПРОДАЄМО дома та всякого роду бізнес.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

НАПРАВА ПЕЧЕЙ

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕЙ вуглевих, газових, нафтових, огрівачів паром і гарячою водою, як також усіх нові печі може дістати в
STOVE MFRS CORP.,
182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

3. БЕРЕЗОВСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746

Дні нові в модерніз. колониаль. стилію нахили.

Персональна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

WOODSIDE MEMORIAL
'Home for Funerals'
WALTER RAJCA, Dir.
Newark's only Ukrainian funeral director
Convenient transportation
Buses 13 (Irv. Center), 18
Beautiful & Dignified Home
617 BROADWAY
(At Elwood Theatre)
NEWARK 4, N. J.
Humboldt 3-4817

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.

Литвиненко І. І.